

Standardy
Ochrony Małoletnich
w
Zespole Szkół
Ogólnokształcących nr 1
w Poznaniu

Poznań, 2024 r.

Akty prawne, na podstawie których oparte są Standardy Ochrony Małoletnich:

Ustawa z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – ar. 22 b i następne tj. Dz. U. 2023 poz. 1304

Preambuła

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich stanowią wyraz troski i zobowiązania I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu wobec najważniejszego dobra, jakim jest dobro małoletnich. Przyjęcie niniejszych Standardów to nie tylko obowiązek prawny, ale także świadomy krok w kierunku tworzenia bezpiecznego i wspierającego środowiska dla naszych podopiecznych. Ich realizacja jest fundamentem naszej etyki oraz moralnego i prawnego obowiązku zabezpieczenia małoletnich przed wszelkimi formami krzywdy. Znajomość i praktyczne stosowanie Standardów to moralny i zawodowy obowiązek wszystkich pracowników i współpracowników I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu, wynikający również z ogólnych przepisów prawa.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1. Celem Standardów przyjętych w I Liceum Ogólnokształcącym w Poznaniu jest:

- Uświadomienie wszystkim podmiotom, które uczestniczą w życiu I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu, jak istotne jest podejmowanie działań mających na celu ochronę małoletnich przed krzywdzeniem oraz określenie zasobów odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo małoletnich pod opieką I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu.
- Określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie małoletnim bezpieczeństwa.
- Określenie, a następnie podjęcie odpowiednich działań w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich lub bezpośredniego zagrożenia ich bezpieczeństwa.

§ 2.

- Wszyscy pracownicy I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu kierują się jedną, główną zasadą – zawsze działają dla dobra małoletniego i z myślą o jego najlepszym interesie.
- Wszystkie osoby wchodzące w skład personelu I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu traktują małoletnich z szacunkiem i zawsze biorą pod uwagę ich potrzeby.
- Wszyscy pracownicy, realizując te cele, działają zgodnie z prawem, wewnętrznymi przepisami I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu oraz zgodnie z własnymi umiejętnościami i kompetencjami.

§ 3. Ilekcioć w Standardach Ochrony Małoletnich jest mowa o:

- **Standardach (SOM)** – należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w I Liceum Ogólnokształcącym w Poznaniu
- **Jednostce Systemu Oświaty (JSO), szkole, placówce** – należy przez to rozumieć I Liceum Ogólnokształcące w Poznaniu
- **Pracodawcy** – należy przez to rozumieć I Liceum Ogólnokształcące w Poznaniu
- **Małoletnich** – należy przez to rozumieć każdą osobę, która nie jest pełnoletnia

- **Personelu** – należy przez to rozumieć wszystkie osoby fizyczne, pełnoletnie, które podejmują działania na rzecz małoletnich pozostających pod opieką szkoły, w tym zatrudnione w szkole, a także wolontariuszy, praktykantów oraz osoby, z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne o współpracy i inne o podobnym charakterze
- **Pracowniku** – należy przez to rozumieć osobę, którą łączy stosunek pracy z I Liceum Ogólnokształcącym w Poznaniu
- **Nauczycielach** – należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego szkoły, placówki i placówki doskonalenia nauczycieli
- **Wychowawcy** – należy przez to rozumieć nauczyciela, którego opiece powierzono jeden oddział lub grupę małoletnich
- **Rodzicach** – należy przez to rozumieć rodziców, a także prawnych opiekunów małoletniego lub osoby (podmioty) sprawujących pieczę zastępczą nad małoletnim
- **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć kierownika I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu lub osobę go zastępującą, sprawującą nadzór nad realizacją Standardów
- **Radzie pedagogicznej** – należy przez to rozumieć organ kolegialny I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu w zakresie realizacji jej statutowych zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki
- **Radzie rodziców** – należy przez to rozumieć radę rodziców I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu
- **Samorządzie uczniowskim** – należy przez to rozumieć samorząd uczniowski I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu
- **Krzywdzeniu małoletnich** – należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie lub zaniechanie działania wobec małoletnich przez osoby fizyczne, które narusza jego dobra; szczegółowymi formami krzywdzenia intencjonalnego wymagającymi dodatkowej ochrony małoletnich są: przemoc fizyczna, psychiczna, wykorzystanie seksualne i zaniedbanie
- **Zgodzie rodzica** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców; w przypadku rozpoznania braku porozumienia między rodzicami małoletniego, wymagana jest zgoda obojga rodziców lub skierowanie sprawy do sądu rodzinnego
- **Osobie odpowiedzialnej za Standardy** – należy przez to rozumieć kierownika jednostki organizacyjnej lub osobę wyznaczoną przez dyrektora szkoły, koordynującą realizację Standardów

- **Osobie odpowiedzialnej za Internet** – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez dyrektora szkoły, sprawującą nadzór i koordynującą działania realizujące Standardy w zakresie korzystania z Internetu
- **Osobach Godnych Zaufania** – należy przez to rozumieć wyznaczonych przez dyrektora I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu pracowników pionu psychologiczno – pedagogicznego przyjmujących zgłoszenia w sprawach objętych Standardami bezpośrednio od małoletnich, personelu i innych osób oraz nadających sprawom dalszy bieg
- **Osobie Zaufania** – należy przez to rozumieć każdą osobę pełnoletnią z personelu I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu, której małoletni zgłosił osobiście naruszenie własnych dóbr
- **Danych osobowych małoletniego** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich

§ 4. Obowiązek zapoznania się z czynnikami ryzyka i symptomami krzywdzenia małoletnich:

- Pracownicy I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu mają wiedzę i w trakcie swojej pracy zwracają uwagę na czynniki mogące zagrażać małoletnim oraz na symptomy, które mogą wskazywać na możliwość krzywdzenia ich.
- Za czynniki ryzyka rozumie się takie wskaźniki, które mogą zwiększać ryzyko krzywdzenia małoletniego, opisane w załączniku nr 1 do niniejszych Standardów.
- Za symptomy krzywdzenia rozumie się takie wskaźniki, które mogą wskazywać na krzywdzenie małoletniego, określone w załączniku nr 2 do niniejszych Standardów.

§ 5. Rozpoznawanie czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich:

- Zrozumienie czynników ryzyka oraz symptomów krzywdzenia małoletnich i umiejętne ich rozpoznawanie pomagają w:
  - zidentyfikowaniu małoletnich bardziej narażonych na krzywdzenie

- planowaniu działań profilaktycznych (zapobiegawczych) skierowanych do rodzin i samych małoletnich
- przerwaniu krzywdzenia małoletnich.
- Incydent naruszenia dobra małoletniego: sytuacja jednorazowa, w której dochodzi do naruszenia dobra małoletniego lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego.
- Znaczenie symptomów i czynników ryzyka:
  - rozpoznanie pojedynczych czynników ryzyka oraz symptomów krzywdzenia wymagają reakcji
  - rozpoznanie ich nie oznacza jednoznacznego krzywdzenia małoletniego, a także nie powinno prowadzić do automatycznego sformułowanie podejrzenia krzywdzenia
  - gdy liczba tych czynników i symptomów rośnie lub jeden czynnik bądź symptom się nasilają, konieczne jest dokładne obserwowanie małoletniego i/lub rodziny, w celu możliwie niezwłocznego podjęcia decyzji o sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia.
- Znaczenie incydentów naruszenia dobra małoletniego:
  - rozpoznane pojedyncze incydenty naruszenia bezpieczeństwa małoletniego, szczególnie, jeśli mają miejsce na terenie szkoły lub wymagają natychmiastowej reakcji
  - incydenty, jeżeli niosą dalsze skutki dla małoletniego, mogą być rozpoznane jako symptom krzywdzenia, szczególnie, gdy nie uda się zabezpieczyć dobra małoletniego i innych małoletnich lub im zapobiec.

§ 6. Postępowanie profilaktyczne:

- Reakcja na incydent naruszenia bezpieczeństwa małoletniego:
  - każdy nauczyciel, przy wsparciu personelu, podejmuje niezwłoczne działania mające na celu doraźne zabezpieczenie dobra i bezpieczeństwa małoletniego i innych małoletnich w toku bieżącej pracy opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej
  - jeżeli incydent ma dalsze konsekwencje lub skutki (szczególnie, gdy nie uda się zabezpieczyć dobra małoletniego i innych małoletnich w wyniku reakcji), nauczyciel, przy wsparciu personelu, podejmuje dalsze działania, o których mówi się w poniższym podpunkcie, traktując ten incydent jako symptom krzywdzenia.
- Reakcja na rozpoznany czynnik ryzyka, symptom: jeżeli nauczyciel lub osoba z personelu rozpoznaje czynniki ryzyka, symptomy krzywdzenia małoletniego, powinien natychmiast zareagować, realizując poniższe kroki lub postępując zgodnie

z odpowiednią do sytuacji procedurą interwencji określoną w dalszej części Standardów:

- działania doraźne: każdy nauczyciel przy wsparciu personelu podejmuje niezwłoczne działania mające na celu zabezpieczenie dobra i bezpieczeństwa małego oraz innych małych w toku bieżącej pracy opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej, a także wyjaśnienie okoliczności zajścia
- informowanie dyrektora: jeśli czynniki ryzyka oraz symptomy są zauważane przez nauczyciela, personel lub inną osobę dorosłą, informuje się o tym pisemnie dyrektora bądź osobę godną zaufania, którzy podejmują dalsze działania
- monitorowanie sytuacji: pracownicy regularnie sprawdzają sytuację i dobrostan małych, u których widoczne są czynniki ryzyka lub symptomy krzywdzenia
- rozmowa profilaktyczna z rodzicami: jeśli pracownicy szkoły zidentyfikują czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia, rozmawiają o tym z rodzicami, przekazując informacje o dostępnym wsparciu, takim jak pomoc psychologiczna czy materialna, oraz motywują do szukania pomocy, jeżeli zachodzi taka potrzeba
- sformułowanie podejrzenia krzywdzenia: w przypadku ponownego występowania incydentów naruszenia bezpieczeństwa małego lub w sytuacji, gdy liczba czynników ryzyka i symptomów rośnie, możliwie niezwłocznie formułuje się podejrzenie krzywdzenia małego zgodnie z procedurami omówionymi w dalszej części Standardów.

Rozdział III

Zasady bezpiecznych relacji w szkole

§ 7.

- **Zasada działania dla dobra małego:** nadrzędną zasadą, której wszyscy pracownicy muszą przestrzegać, jest podejmowanie działań z myślą o dobru małego i w jego najlepszym interesie.
- **Profesjonalna relacja z małym:** personel zobowiązany jest utrzymywać profesjonalne relacje z małymi mieszczące się w granicach jemu powierzonych zadań i pełnionej roli.
- **Adekwatna reakcja i działanie:** każda reakcja, komunikat lub działanie pracownika wobec małego powinny być dostosowane do konkretnej sytuacji, bezpieczne,

uzasadnione i sprawiedliwe, również wobec innych małoletnich; w sytuacjach budzących wątpliwości co do przyjętego sposobu postępowania należy sporządzić notatkę służbową.

- **Szacunek i uwzględnianie potrzeb małoletnich:** pracownicy traktują małoletnich z szacunkiem, biorąc pod uwagę ich godność i rozpoznając ich potrzeby.

§ 8. Sformułowanie zasad bezpiecznych relacji:

- **Zasady bezpiecznej relacji dorosłych z małoletnimi:** zasady bezpiecznej relacji personelu z małoletnimi znajdują się w załączniku nr 3 do niniejszych Standardów.
- **Zasady bezpiecznej relacji między małoletnimi:** zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi są opisane w załączniku nr 4 do Standardów.

§ 9. Pracownicy i małoletni znają oraz stosują zasady bezpiecznych relacji opisane w załączniku nr 3 i 4 do niniejszych Standardów.

Rozdział IV

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

§ 10. Rekrutacja pracowników:

Rekrutacja pracowników I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami, takimi jak Karta Nauczyciela, ustawa o pracownikach samorządowych, Kodeks pracy oraz ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

§ 11. Zapewnienie kwalifikacji pracowników:

Szkoła dba o to, aby wszyscy zatrudnieni, w tym osoby zatrudnione na umowę zlecenie, wolontariusze i praktykanci, mieli odpowiednie kwalifikacje do pracy z małoletnimi oraz podzielali wartości placówki wyrażone w naszych Standardach.

§ 12. Prośba o referencje:

- Szkoła może poprosić kandydatów o dostarczenie referencji od poprzednich pracodawców.

- Kandydat ma prawo nie udzielić takich informacji, co nie powinno skutkować odmową zatrudnienia z tego powodu.

§ 13. Wymagania przed zatrudnieniem nauczyciela:

- Przed zatrudnieniem nauczyciela, pracodawca wymaga oświadczenia o pełnej zdolności do czynności prawnych, braku postępowania karnego w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przewinienie dyscyplinarne oraz informacji z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzającego niekaralność.
- Nauczyciel nie musi przedstawiać informacji o niekaralności, jeśli jest ponownie zatrudniony w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od poprzedniego zakończenia stosunku pracy.

§ 14. Zatrudnienie osób niebędących nauczycielami:

Przy zatrudnianiu osób niebędących nauczycielami, pracodawca wymaga oświadczenia o pełnej zdolności do czynności prawnych, braku postępowania karnego w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przewinienie dyscyplinarne oraz informacji z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzającego niekaralność.

§ 15. Zatrudnienie pracownika na stanowisku niepedagogicznym:

Przed zatrudnieniem pracownika na stanowisku niepedagogicznym pracodawca wymaga oświadczenia o pełnej zdolności do czynności prawnych, a także dodatkowo, w przypadku stanowisk urzędniczych, informacji o niekaralności i prowadzeniu działalności gospodarczej.

§ 16. Sprawdzenie w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym:

Przed zatrudnieniem pracownika lub nawiązaniem innej formy współpracy skutkującej działaniem na terenie placówki, dyrektor jest zobowiązany sprawdzić kandydata w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym (także w rejestrze z dostępem ograniczonym i Rejestrze Państwowej Komisji). Potrzebne są do tego dane, takie jak: imię, nazwisko, data urodzenia, pesel, nazwisko rodowe, imię ojca oraz imię matki.

§ 17. Dodatkowe wymagania przed zatrudnieniem/nawiązaniem współpracy:

- Przed zatrudnieniem pracownika oraz nawiązaniem współpracy z inną osobą fizyczną lub prawną na terenie placówki pracodawca wymaga:
  - dostarczenia informacji z Krajowego Rejestru Karnego

- oświadczenia o państwach zamieszkania innych niż Rzeczpospolita Polska w ciągu ostatnich 20 lat, a także, jeżeli dotyczy, informacji z rejestru karnego z innych państw

- obywatele innych państw, a także osoby zamieszkujące w innych krajach niż Rzeczpospolita Polska w ciągu ostatnich 20 lat, muszą dostarczyć informację z rejestru karnego danego kraju.

- Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas osoba zainteresowana składa oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, handlu ludźmi, znęcania się), w art. 189 a i art. 207 Kodeksu karnego (handlu ludźmi, znęcania się) oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
- W treści oświadczeń składanych pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia klauzuli następującej treści: "Jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rozdział V

Procedury interwencji oraz osoby odpowiedzialne – zasady ogólne

§ 18. Podejrzenie krzywdzenia małoletniego:

- Podejrzewane krzywdzenie małoletnich może przybierać różne formy, mieć skutki o różnym poziomie i obejmować różne sytuacje incydentalne lub powtarzające się w czasie. W Standardach klasyfikujemy podejrzenia krzywdzenia małoletnich jako podejrzenia:
  - przestępstwa przeciwko małoletniemu (na przykład wykorzystanie seksualne, nękanie, znęcanie się, pobicie)
  - innych form krzywdzenia małoletniego, które nie są przestępstwem (na przykład krzyki, kary fizyczne, poniżanie, dyskryminacja)
  - zaniedbania podstawowych potrzeb życiowych małoletniego (na przykład związanych z jedzeniem, higieną, zdrowiem, a także potrzeb emocjonalnych)
- Zatajenie posiadanych informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzeniu krzywdzenia małoletniego jest uznawane za formę krzywdzenia ze strony osoby zatajającej. Za zatajenie rozumie się również brak reakcji na zgłoszenie podjęte bezpośrednio od osoby małoletniej.

§ 19. Podstawowe zasady postępowania:

- W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego interweniuujemy uwzględniając status osoby sprawczej (w tym: personel, nauczyciel, rodzice, inne osoby dorosłe, inny małoletni) oraz charakter krzywdzenia (jego powtarzalność, czas trwania oraz ciężar skutków).
- Nieodłącznym elementem podjętej interwencji jest postępowanie profilaktyczne poprzedzające sformułowanie podejrzenia opisane w § 6.
- W placówce mamy Osobę Godną Zaufania, do której małoletni mogą zgłaszać naruszenie własnych dóbr (krzywdy) oraz która zbiera informacje o incydentach naruszenia dobra małoletnich, czynnikach ryzyka i symptomach krzywdzenia.
- Jeśli rodzice zgłosili krzywdzenie, wychowawca lub Osoba Godna Zaufania wzywa ich na spotkanie wyjaśniające i sporządza notatkę z tego spotkania.
- W szkole każda osoba z personelu jest gotowa być dla małoletniego Osobą Zaufania, czyli przyjąć bezpośrednio od małoletniego zgłoszenie w dogodnej dla niego formie.

- Małoletni zgłaszający podejrzenie krzywdzenia innego małoletniego lub swoje jest obejmowany szczególną ochroną.

§ 20. Postępowanie podstawowe w przypadku podejrzenia krzywdzenia:

- Osoba z personelu, po sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia małoletniego, tworzy notatkę służbową i przekazuje informację Osobie Godnej Zaufania.
- Osoba z Personelu, która podejmuje informację bezpośrednio od małoletniego o naruszeniu jego dóbr (krzywdzie), staje się Osobą Zaufania.
- Osoba Zaufania informuje małoletniego, że zajmie się jego zgłoszeniem i upewnia się, że sporządzona i przekazywana dalej notatka służbowa zawiera wszystkie informacje uzyskane od małoletniego wraz z kontekstem ich uzyskania oraz dodatkowymi wyjaśnieniami.
- Osoba Godna Zaufania zakłada kartę interwencji (Załącznik nr 5 do Standardów).

§ 21. Plan pomocy małoletniemu:

- Po wstępnym wyjaśnieniu podejrzenia krzywdzenia, Osoba Godna Zaufania wzywa rodziców i informuje ich o podejrzeniu krzywdzenia, co stanowi pierwszy krok w tworzeniu planu pomocy małoletniemu.
- Osoba Godna Zaufania, tworząc plan pomocy, współpracuje z Osobami Zaufania i innymi pracownikami szkoły.
- Plan pomocy małoletniemu obejmuje:
  - działania szkoły dla zapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia jako pierwszy krok planu
  - rozpoznanie potrzeb małoletniego w związku z zaistniałą sytuacją
  - formy wsparcia oferowane małoletniemu przez placówkę wraz z osobami mającymi je realizować
  - propozycje skierowania małoletniego do specjalistycznej pomocy, w tym zewnętrznej.
- Osoba Godna Zaufania, wraz z pracownikami współpracującymi, monitoruje realizację planu, informując dyrektora i rodziców.

§ 22. Zespół interwencyjny:

- W przypadkach bardziej skomplikowanych, dotyczących krzywdzenia małoletniego, dyrektor powołuje zespół interwencyjny, który sporządza plan pomocy małoletniemu opisany w § 21.
- W skład zespołu wchodzi: Osoba Godna Zaufania, Osoba Zaufania oraz inni pracownicy wskazani przez dyrektora, zgodnie z zaistniałą potrzebą.
- Zespół bazuje na informacjach Osoby Godnej Zaufania i innych jego członków sporządzając plan.
- Jeśli rodzice zgłosili krzywdzenie, zespół wzywa ich na spotkanie wyjaśniające,
- Zespół może zaproponować zdiagnozowanie sytuacji w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.

§ 23. Brak potwierdzenia podejrzenia:

Jeśli podejrzenie zostało wykluczone, rodzice są informowani o zaistniałej sytuacji na piśmie.

§ 24. Obowiązek natychmiastowego działania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dotkliwego w skutkach:

- Jeśli małoletni jest zagrożony krzywdzeniem dotkliwym w skutkach, w szczególności przemocą z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystaniem seksualnym lub zagrożone jest jego życie, niezwłocznie powinno się wezwać odpowiednie służby (na przykład policję, pogotowie ratunkowe) pod numerem alarmowym 112, 997 lub 998.
- Pracownik, który pierwszy zauważył zagrożenie, niezwłocznie (w tym z pomocą innych osób z personelu) dokonuje poinformowania rodziców małoletniego oraz służb i wypełnia KARTĘ INTERWENCJI.
- Jeśli po wstępnym wyjaśnieniu podejrzewa się popełnienie przestępstwa (również o innym charakterze niż wymienione w ust. 1), dyrektor składa zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do policji lub prokuratury oraz wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”.
- Dokładnie informuje, wraz z uzasadnieniem wezwania służb oraz zaangażowania instytucji, są rejestrowane na karcie interwencji.
- Dalsze postępowanie zależy od kompetencji instytucji.

§ 25. Dokumentacja i tajemnica:

- W trakcie interwencji i po niej, Osoba Godna Zaufania lub Zespół Interwencyjny uzupełnia KARTĘ INTERWENCJI (Załącznik nr 5 do Standardów).
- Wszyscy pracownicy i osoby z informacjami o krzywdzeniu zobowiązani są do zachowania tajemnicy względem osób trzecich (w tym personelu niezaangażowanego w sprawę na każdym jej etapie).
- Do kart interwencji oraz dokumentów z tym związanych mają dostęp jedynie osoby upoważnione przez dyrektora.

Rozdział VI

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika szkoły lub inną osobę dorosłą

§ 26. Podejrzenie krzywdzenia przez osobę z personelu szkoły:

- Jeśli pracownik szkoły podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony (w tym na podstawie zgłoszenia rodziców lub małoletniego), przygotowuje notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi za pośrednictwem Osoby Godnej Zaufania. Wzór notatki znajduje się w załączniku nr 6 do Standardów.
- Jeśli zgłoszenie podejrzenia dotyczy Osoby Godnej Zaufania, informację, o której mowa w powyższym podpunkcie, kieruje się bezpośrednio do dyrektora. Jeśli zgłoszenie podejrzenia dotyczy dyrektora, przekazanie informacji, o której mowa w pierwszym podpunkcie tego punktu, odbywa się w trybie rozpatrywania skarg i wniosków do właściwego organu.
- Wyjaśnienia w zgłaszanej sprawie prowadzi Osoba Godna Zaufania przy wsparciu Osoby Zaufania za wiedzą i zgodą dyrektora lub dyrektor (z wyłączeniem sytuacji opisanej w powyższym podpunkcie), gdy są one prowadzone przez właściwy organ.

§ 27. Działania w przypadku krzywdzenia przez osobę z personelu:

- Jeżeli osoba z personelu szkoły jest podejrzewana o krzywdzenie małoletniego lub małoletnich, dyrektor podejmuje, samodzielnie bądź przy wsparciu Osoby Godnej Zaufania, adekwatne do sytuacji kroki:

- natychmiast odsuwa osobę z personelu od wykonywania czynności z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy
- podejmuje czynności wyjaśniające, w tym przynajmniej rozmawia z małoletnim i innymi starając się zrozumieć sytuację
- przeprowadza dyscyplinującą rozmowę z osobą z personelu, przedstawiając możliwe konsekwencje łamania Standardów
- następnie dyrektor ocenia, czy konieczne jest podjęcie działań dyscyplinarnych wobec pracownika (wynikających na przykład z Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy) bądź zgłoszenie do policji lub prokuratury, jeżeli podejrzenie nosi znamiona uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa (korzystając z wzoru w załączniku nr 7)
- dalsze postępowanie zależy od kompetentnych instytucji i służb.
- Osoba Godna Zaufania podejmuje adekwatne do sytuacji kroki:
  - rozmawia z małoletnim i innymi, szanując ich godność
  - tworzy plan pomocy małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi pracownikami
  - rozmawia z rodzicami, przedstawiając plan pomocy małoletniemu
  - współpracuje z rodzicami i innymi nauczycielami w realizacji planu.

§ 28. Działania w przypadku krzywdzenia ze strony osoby dorosłej niebędącej personelem i rodzicem:

- Dyrektor ocenia, czy zasadne jest sformułowanie podejrzenia popełnienia przestępstwa i gdy ma to miejsce, zgłasza je do policji lub prokuratury, korzystając ze wzoru w załączniku nr 7.
- Osoba Godna Zaufania podejmuje adekwatne do sytuacji kroki:
  - rozmawia z małoletnim i innymi, szanując ich godność
  - tworzy plan pomocy małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi pracownikami
  - rozmawia z rodzicami, przedstawiając plan pomocy małoletniemu
  - współpracuje z rodzicami i innymi nauczycielami w realizacji planu.

Rozdział VII

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rodzica lub osobę najbliższą

§ 32. Podejrzenie krzywdzenia przez rodziców:

- Jeśli pracownik szkoły podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony przez rodziców, tworzy notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi za pośrednictwem Osoby Godnej Zaufania. Wzór notatki znajduje się w załączniku nr 6 do Standardów.
- Jeśli zgłoszenie krzywdzenia pochodzi od małoletniego, pracownik szkoły przyjmuje je sporządzając notatkę służbową (załącznik nr 1) i informuje osobę Godną Zaufania, zgodnie z trybem wskazanym w powyższym podpunkcie.

§ 33. Działania w przypadku krzywdzenia ze strony osób najbliższych:

- Jeśli rodzice są podejrzani o krzywdzenie małoletniego, prowadzi się z nimi czynności profilaktyczne opisane w § 6.
- Po wyczerpaniu czynności opisanych w § 6 lub w sytuacji, gdy o krzywdzenie jest podejrzewana inna niż rodzic osoba spokrewniona lub najbliższa, po sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia, dyrektor samodzielnie lub wspólnie z Osobą Godną Zaufania lub z zespołem interwencyjnym podejmuje następujące i adekwatnie do sytuacji działania:
  - niezwłocznie zabezpiecza dobro małoletniego, w ramach posiadanych środków i możliwości, do czasu wyjaśnienia sprawy
  - podejmuje czynności wyjaśniające, w tym przynajmniej kontaktuje się z małoletnim i/lub członkiem rodziny niepodejrzewanym o krzywdzenie małoletniego
  - następnie dyrektor, po konsultacji z pracownikami zaangażowanymi w sprawę, ocenia konieczność dalszych działań i postępuje samodzielnie lub z pomocą Osoby Godnej Zaufania adekwatnie do przepisów prawa, przynajmniej jedną z poniższych ścieżek:
    1. Przeprowadza dyscyplinującą rozmowę z rodzicami, przedstawiając możliwe konsekwencje łamania Standardów, odnotowując ich współpracę w kontakcie i podejmowaniu działań naprawczych.

2. Zgłasza zaniedbanie lub przemoc ze strony rodziców, które kieruje do lokalnego ośrodka pomocy społecznej, z adnotacją o potrzebie pomocy rodzinie lub poprzez wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”.
  3. Zgłasza wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny, szczególnie w sytuacji zagrożenia dobra małoletniego.
  4. Zgłasza podejrzenie popełnienia przestępstwa do prokuratury lub na policję, szczególnie dopilnowując tego obowiązku w przypadku przestępstw ściganych z urzędu.
- Dalsze postępowanie zależy od właściwych dla sytuacji instytucji i służb.

§ 34. Diagnoza sytuacji i plan pomocy małoletniemu:

- Osoba Godna Zaufania podejmuje adekwatne do sytuacji kroki:
  - rozmawia z małoletnim i innymi, szanując ich godność
  - tworzy plan pomocy małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi pracownikami
  - informuje rodziców oraz opiekunów małoletniego niebędących sprawcami krzywdzenia o podejmowanych działaniach
  - współpracuje z opiekunami i innymi nauczycielami w realizacji planu.
- W przypadku jednorazowej przemocy fizycznej lub psychicznej, gdy rodzice nie współpracują, dyrektor składa wniosek do sądu rodzinnego (załącznik nr 7).
- Osoba Godna Zaufania informuje dyrektora o swoich działaniach, monitorując sytuację małoletniego i organizując wsparcie.

Rozdział VIII

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rówieśników

§ 35. Krzywdzenie małoletniego przez innych małoletnich w szkole:

- Jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony przez innych małoletnich na terenie szkoły, przygotowuje notatkę służbową i przekazuje informację wychowawcy (wzór notatki znajduje się w załączniku nr 6).
- Jeśli zgłoszenie pochodzi od małoletniego, pracownik szkoły przyjmuje je bez udziału innych osób małoletnich, sporządza notatkę służbową i powiadamia wychowawcę.

- Wychowawca informuje Osobę Godną Zaufania i przy jej udziale prowadzi postępowanie wyjaśniające z udziałem osoby poszkodowanej oraz uczniami, którzy są podejrzewani o bycie sprawcami.
- Osoba Godna Zaufania, wraz z wychowawcą, opracowuje plan pomocy małoletniemu, oddzielnie dla sprawcy/ów i poszkodowanego.
- Wychowawca monitoruje sytuację małoletniego we współpracy z Osobą Godną Zaufania oraz rodzicami lub opiekunami.

§ 36. Rozmowy w sprawie krzywdzenia w szkole:

- W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innych małoletnich na terenie szkoły (na przykład na zajęciach), należy skontaktować się z małoletnim będącym podejrzanym o krzywdzenie i jego rodzicami, a także z małoletnim krzywdzonym i jego rodzicami. Ustalenia są spisywane na KARCIE INTERWENCJI (załącznik nr 5). Karty są oddzielne dla małoletniego krzywdzącego i krzywdzonego.
- W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzewany o krzywdzenie sam nie jest krzywdzony przez inne osoby. W przypadku potwierdzenia, należy zastosować odpowiednie procedury zawarte w Standardach.
- Wspólny kontakt może mieć formę jednego z punktów planów pomocy małoletnim, po zaakceptowaniu takiego rozwiązania przez wszystkie zainteresowane strony.

§ 37. Jednorazowa krzywda spowodowana przez małoletniego na terenie szkoły:

Jeśli małoletni doświadcza jednorazowej i jednocześnie dotkliwej krzywdy, w szczególności o charakterze przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej, dyrektor składa wniosek do sądu rodzinnego o wszczęcie postępowania w sprawie o demoralizację.

§ 38. Plan pomocy:

- We współpracy z rodzicami małoletniego opracowuje się plan pomocy.
- W planie pomocy dla małoletniego podejrzewanego o bycie sprawcą, należy uwzględnić działania nakierowane na zmianę jego niepożądanych i problemowych zachowań.

§ 39. Krzywdzenie poza szkołą:

- Jeśli małoletni będący podejrzanym o bycie sprawcą nie uczęszcza do I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu (również, gdy krzywda nastąpiła poza terenem szkoły) kontaktuje się z małoletnim krzywdzonym (ewentualnymi innymi świadkami) oraz rodzicami małoletniego krzywdzonego, informując o dostępnych formach wsparcia.
- W uzasadnionych przypadkach, dyrektor podejmuje dalsze kroki prawne opisane w Standardach.

§ 40. Małoletni podejrzewany o przestępstwo po 17. roku życia:

Jeśli małoletni podejrzewany o krzywdzenie ma 13 – 17 lat i jego zachowanie jest czynem karalnym, należy poinformować sąd rodzinny o możliwości popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

§ 41. Małoletni podejrzewany o przestępstwo po 17. roku życia:

Jeśli małoletni podejrzewany o krzywdzenie ma powyżej 17 lat i jego zachowanie stanowi przestępstwo, należy poinformować miejscową jednostkę prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez nieletniego.

Rozdział IX

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 42. Ochrona danych osobowych małoletnich w szkole:

- I Liceum Ogólnokształcące w Poznaniu dba o to, aby chronić dane osobowe małoletnich zgodnie z prawem. W kwestiach związanych z wizerunkiem małoletnich, placówka postępuje odpowiedzialnie i ostrożnie, dbając o to, jak są utrwalane, przetwarzane, używane oraz publikowane zdjęcia małoletnich.
- Szanując prawo małoletniego do prywatności i ochrony swoich rzeczy osobistych, szkoła gwarantuje ochronę wizerunku każdego małoletniego.
- Zasady dotyczące ochrony wizerunku małoletniego w placówce są szczegółowo uregulowane i opisane w załączniku nr 9 do niniejszych Standardów.

Rozdział X

Zasady dostępu małoletnich do Internetu oraz ochrony przed szkodliwymi treściami

§ 43. Bezpieczeństwo małoletnich w Internecie:

- Szkoła, dostarczając małoletnim dostęp do Internetu, musi podjąć środki ostrożności, aby zabezpieczyć je przed treściami, które mogą być szkodliwe dla ich właściwego rozwoju.
- Szkoła jest odpowiedzialna za monitorowanie sieci, w celu identyfikacji potencjalnych nadużyć, a także za korzystanie z oprogramowania zabezpieczającego zgodnego z obowiązującymi standardami bezpieczeństwa.

§ 44. Dostęp małoletnich do Internetu w szkole:

- Małoletni mają dostęp do Internetu:
  - podczas zajęć informatyki (pod nadzorem nauczyciela)
  - na przeznaczonych do tego komputerach na terenie szkoły (dostęp otwarty)
  - poprzez sieć wi-fi szkoły (po wprowadzeniu hasła).

§ 45. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu:

- Nauczyciel, w sytuacji, gdy jest on odpowiedzialny za nadzór nad dostępem do Internetu, jest zobowiązany poinformować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
- Pracownik szkoły czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich podczas lekcji.

§ 46. Bezpieczeństwo sieci komputerowej:

- Dyrektor jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo sieci komputerowej w szkole.
- Dyrektor, stosownie do możliwości, organizuje przy pomocy pracowników regularne zajęcia dla małoletnich dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

§ 47. Dostęp do materiałów edukacyjnych:

Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu w komputerach z otwartym dostępem.

§ 48. Zabezpieczanie sieci internetowej:

- Osoba odpowiedzialna za Internet dba o zabezpieczenie sieci przez niebezpiecznymi treściami, poprzez instalowanie i aktualizowanie stosownego oprogramowania.
- Oprogramowanie jest aktualizowane przynajmniej raz w miesiącu.
- Osoba za to odpowiedzialna sprawdza (przynajmniej raz w miesiącu), czy w komputerach z otwartym dostępem nie znajdują się niebezpieczne treści.

§ 49. Reakcja na niebezpieczne treści:

- W przypadku wykrycia niebezpiecznych treści, osoba za to odpowiedzialna informuje rodziców małoletniego oraz dyrektora, który organizuje kontakt małoletniego z Osobą Godną Zaufania.
- Osoba Godna Zaufania rozmawia z małoletnim na temat bezpieczeństwa w Internecie.
- Jeżeli podczas rozmowy ujawni się, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje się działania opisane w Standardach.

Rozdział XI

Monitoring stosowania Standardów

§ 50. Odpowiedzialność za Standardy Ochrony Małoletnich:

- Dyrektor, jako organ zarządzający, jest odpowiedzialny za:
  - wdrażanie standardów, w tym określenie sposobu, w jaki mają być realizowane
  - nadzór nad wdrażaniem i realizowaniem Standardów.
- Osoba odpowiedzialna za Standardy, wyznaczona przez dyrektora:
  - odpowiada za przygotowanie pracowników do przestrzegania Standardów poprzez organizację wewnętrznych szkoleń, w których pracownicy uczestniczą i potwierdzają swój udział (w tym dla nowych pracowników)
  - monitoruje realizację Standardów (w tym przeprowadza ewentualne badania ankietowe lub inne formy zbierania danych – minimum raz na 12 miesięcy - wśród pracowników, rodziców oraz małoletnich uczęszczających do I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu)

- odpowiada za przygotowanie sprawozdania z monitoringu obejmującego przebieg realizacji działań wypisanych w pierwszym i drugim podpunkcie tego punktu.

- Osoba Godna Zaufania odpowiada za monitorowanie zgłoszonych spraw i podejmowanych w ich ramach reakcji oraz działań (w tym poprzez prowadzenie rejestru zgłoszeń na podstawie kart interwencji).
- Cała społeczność szkoły jest odpowiedzialna za przestrzeganie Standardów oraz ewentualne proponowanie zmian do nich.

§ 51. Konsultacje w ramach monitoringu:

- W trakcie monitoringu Standardów Ochrony Małoletnich, dyrektor, osoba odpowiedzialna za Standardy oraz Osoba Godna Zaufania konsultują się z rodzicami i małoletnimi podczas spotkań.
- Po dalszych konsultacjach ze wszystkimi organami szkoły, informując o nich pracowników, małoletnich i rodziców, zmiany w Standardach wprowadza dyrektor.

Rozdział XII

Przepisy końcowe

- Standardy zaczynają obowiązywać od dnia ogłoszenia.
- Informacja o Standardach i ich obowiązywaniu jest upowszechniana w I Liceum Ogólnokształcącym w Poznaniu w sposób dostępny dla personelu, małoletnich i ich rodziców, poprzez określone kanały komunikacji (poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń dla pracowników, na ogólnodostępnej tablicy ogłoszeń w formie skróconej, dostosowanej dla małoletnich, poprzez umieszczenie na stronie internetowej I Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu, przesłanie tekstu drogą elektroniczną do kont pracowników oraz na służbową pocztę e - mail pracowników, a także do rodziców w dzienniku elektronicznym).

